

Internationaal Niemeyer-jeugdschaaktoernooi te Groningen

Coen Zuidema winnaar vóór o.m. Richardson (Eng.) en Ostermeyer (West. Dld.)

Het heeft er alle schijn van dat Groningen een jaarlijks terugkerend internationaal jeugdtoernooi rijker is geworden. Dank zij de krachtige steun van **Theodorus Niemeyer N.V.**, de wereldberoemde tabak- en sigarettfabrikant, te Groningen gevestigd, is een toernooi tot stand gekomen dat een krachtmeting tussen nationale jeugdkampioenen beoogt. Náást het tweejaarlijkse — tot dusverre steeds te 's-Gravenhage verspeelde — landentoernooi voor jeugd ploegen van vier, zou er aldus een t w e e d e v a s t toernooi voor de jeugd tot stand komen. Het behoeft nauwelijks betoog dat dit een bijzonder plezierige ontwikkeling is, welke stellig in de gehele Nederlandse schaakwereld met enthousiasme en dankbaarheid begroet zal worden.

Wedstrijdleader **J. Orbaan** — niet te verwarren met zijn broer Constant, die in het Hoogoven-toernooi een soortgelijke functie vervult — was zo vriendelijk ons van dit eerste toernooi een verslag te zenden. Wij laten hem verder het woord.

Het is passend een verslag van deze bijzonder geslaagde wedstrijd te beginnen met de herdenking van de zo plotseling overleden NOSBO-voorzitter, **dr. H. K. G. Bartstra**. Het was in feite zijn toernooi. Het zou de bekroning zijn van al zijn activiteiten, die ten doel hadden het schaken onder de schooljeugd te propageren.

Het succes van dit toernooi is een laatste hulde aan de overledene.

Dit jaar was de korte tijd van voorbereiding oorzaak, dat slechts 5 landen (Engeland, West-Duitsland, België, Luxemburg en Nederland) hun officiële kampioen konden sturen. Frankrijk stuurde in 't geheel geen bericht aan de Nosbo, Denemarken was onmachtig een representatieve kracht af te vaardigen.

Dit toernooi zal een jaarlijks terugkerende gebeurtenis worden. De grote belangstelling, die vooral de schooljeugd elke avond voor de verrichtingen van de aspirant-schaakmeesters had, is zeker van invloed geweest op deze beslissing.

Het zal wel een unicum zijn, dat spelers èn publiek vrij roken hadden — en natuurlijk Roxy — en bovendien — want Niemeyer heeft ook een koffie- en theebedrijf — gratis koffie! Dit heeft ongetwijfeld de belangstelling gestimuleerd, maar het welslagen van zo'n toernooi heeft een diepere oorzaak. De gratis koffie, de boeiende partijen, de schitterende speelgelegenheden, de toewijding, waarmede de jeugd de grote demonstratieborden bediende en niet te vergeten de enthousiaste pers, dit zijn alle factoren, die elkaar op zeker moment positief beïnvloeden en dan tot een groot succes leiden.

Het toernooi werd van 2 tot en met 11 januari gehouden in het restaurant De Bolderij in het centrum van Groningen. De deelnemers waren 5 nationale jeugdkampioenen en 5 lokale grootheden, w.o. de Nosbo-kampioen 1962, Riemersma.

Een van de speciale kenmerken van zo'n jeugdtoernooi is, dat de spelers vóór de aanvang weinig van elkaar afweten. Pas na een paar ronden hebben zij een oordeel over hun tegenstanders en gaan zij hun spelvoering daarop instellen. In het bijzonder gold dit voor Zuidema. In de 1e ronde wòn hij, maar reeds in de opening heeft hij zeer slecht ge-

staan. Hij wist toen nog niet, dat zijn tegenstander, Dietrich uit Luxemburg, de hekkesluiser zou worden, anders had hij de partij zeker anders opgezet.

Maar ook de als favoriet gestarte Ostermeyer uit West-Duitsland heeft dit parten gespeeld. In de derde ronde liet hij zich in op een voor hem onbekende variant van het Spaans en hoorde, toen het te laat was, dat zijn tegenstander Noorda daar reeds verschillende successen mee geboekt had.

Het was vooral **Zuidema**, die in de tweede helft letterlijk en figuurlijk met zijn tegenstanders speelde en daarmede zijn superioriteit demonstreerde. Een frappant staaltje was zijn partij uit de 6e ronde tegen Roscam Abbing. Deze laatste manoeuvreerde keurig naar lopers van ongelijke kleur en na 27 zetten was de stelling geheel remise. Hij polste eens bij Zuidema of die ervoor voelde, maar die ontweek een antwoord door erop te wijzen, dat de wedstrijdleader dat nog wel niet zou toestaan. De werkelijke reden was, dat Zuidema bezig was een grapje in de stelling te vlechten en zijn schijnbaar doelloze torenzetten ontnamen de witte loper alle bewegingsvrijheid. Roscam Abbing vroeg mij of ik remise zou toestaan en ik kon hem dat niet weigeren. De uitslag kon alleen door een grove fout nog beïnvloed worden. Hierdoor gesterkt deed Roscam Abbing opnieuw een remisevoorstel, maar moest ervaren, dat dit met een wat vaag hoofdschudden werd afgewezen. Vier zetten later schoof Zuidema een pion 2 velden op en wit, blij weer wat te kunnen ruilen, ging te vlot op de afruil in om tot zijn ontzetting te merken, dat zwart niet doorruilde en een andere, een winnende zet in petto had.

Een blunder? Een verdienste van Zuidema? Och, wat doet het er toe, het behoort allemaal tot het fascinerende van het schaakspel.

Internationaal Niemeyer-Jeugdschaaktoernooi te Groningen (2-11 jan. 1963)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Tot.
1. C. Zuidema (Ned.)	×	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	$7\frac{1}{2}$
2. K. B. Richardson (Eng.) ..	$\frac{1}{2}$	×	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	7
3. E. C. Scholl (Ned.)	$\frac{1}{2}$	0	×	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$5\frac{1}{2}$
4. P. Ostermeyer (Wst-Dld.) .	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	×	$\frac{1}{2}$	1	1	1	0	1	$5\frac{1}{2}$
5. E. W. Roscam Abbing (N.)	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	×	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	$5\frac{1}{2}$
6. M. Bratzlawsky (België) ..	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	×	1	0	0	1	$3\frac{1}{2}$
7. M. Riemersma (Ned.)	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	×	1	$\frac{1}{2}$	1	$3\frac{1}{2}$
8. D. C. van Enk (Ned.) ..	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	1	0	×	1	$\frac{1}{2}$	3
9. S. J. Noorda (Ned.)	0	0	0	1	0	1	$\frac{1}{2}$	0	×	0	$2\frac{1}{2}$
10. N. Dietrich (Luxemburg) .	0	0	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	×	$1\frac{1}{2}$

De Engelse jeugdkampioen **Richardson**, 20 jaar oud, was de mindere van Zuidema, vooral in het creëren van kansen. Toch zullen wij meer van hem horen, want hij is een stugge doorzetter en hij bestudeert nauwgezet alles wat gepubliceerd wordt.

Peter Ostermeyer was reeds tweemaal jeugdkampioen van Westduitsland en dat zegt toch wel iets, als men weet, dat

